

25. marec 2021 - Gospodovo oznanjenje Mariji

(Iz 7,10-14) TUKAJ

Pred liturgično reformo II. vatikanskega koncila se je ta slovesni praznik uradno imenoval v latinščini "De Annuntiatione Beatae Mariae Virgini", kar pomeni "Ob Oznanjenju Blaženi Devici Mariji". Ta zelo točen naziv smo v slovenščini poenostavili v "Marijino Oznanjenje", kar pa smisel spremeni. Uradni naziv pomeni oznanjenje, ki je bilo sporočeno Mariji, medtem ko slovenski naziv daje misliti na neko oznanjenje, ki bi ga sporočila Marija (nekim prejemnikom), kar pa ne drži. Liturgična reforma je uradni naziv spremenila v "In Annuntiatione Domini", slovensko "Ob Gospodovem oznanjenju", kjer "Gospod" lahko pomeni Boga, ki je Mariji nekaj sporočil, ali pa Jezusa, ki je bil predmet tega sporočila. Očitno pa so se slovenski liturgisti čutili sposobne in poklicane, da v slovenskem prevodu to posrečeno dvojnost uničijo, tako da se praznik zdaj imenuje "Gospodovo oznanjenje Mariji".

Starozavezno berilo na ta slovesni praznik je iz sedmega poglavja knjiga preroka Izaija, ki ga zaključuje znani stavek: »Zato vam bo Vsemogočni sam dal znamenje: Glej, devica bo spočela in rodila sina, ki ga bo imenovala Emanuel, kar pomeni: Z nami je Gospod.« V tem stavku je vsa krščanska tradicija vedno gledala mesijansko napoved Odrešenika in v "devici" Marijo.

Po svojem izvoru ima naš odlomek popolnoma drugačne korenine, Nastal je namreč v 8. stoletju pred Kr. za vlade jeruzalemskega kralja Ahaza (735-715 pred Kr.). Takratne prilike v Palestini in delno tudi v Siriji so bile zelo politično zamotane. Šlo je za poskuse močne asirske države, da bi si podredila strateško pomembno območje, kjer so v Damasku, Samariji in Jeruzalemu (in še marsikje drugje) obstojale majhne kraljevine, ki so skušale organizirati nekakšno politično zvezo, da bi se z združenimi močmi uprle mogočni Asiriji. Ker Judov (jeruzalemski) kralj Ahaz ni hotel pristopiti k tej zavezi, sta se Recín (Damask) in Pékah (Samarija) odpravljala na boj proti njemu, de bi ga prisilila pristopiti k protiasirski zvezi, kar je znano pod imenom sirsko-efraimska vojska. Naš odlomek je Izaijevo sporočilo, s katerim potrjuje Ahazovo odločitev, da ne bo izzival Asirije, kar se je pozneje izkazalo za pravilno, saj je bilo Jeruzalemu prizanešeno, Samarija pa je

leta 721 pred Kr. padla pod asirskega Sargona II.

Praznično besedilo opušča prvi del, to je Gospodovo navodilu Izaiju, naj greh Ahábu naproti in mu potrdi, da je njegova odločitev pravilna. Začenja se s ponudbo, ki jo daje kralju Bog sam, češ naj prosi za znamenje, ki mu bo potrdilo pravilnost njegove odločitve, toda kralj to znamenje odkloni. Zato mu namesto Boga spet govori prerok. Njegove besede so višek in obenem konec našega prazničnega odlomka, namreč napoved, da mu bo Bog sam dal znamenje: »Glej, devica bo spočela in rodila sina, ki ga bo imenovala Emanuel, kar pomeni: Z nami je Gospod.« Slovensko liturgično besedilo je nekoliko prilagojeno, pač zaradi praznika. Hebrejski izraz *alma*, ki je v berilu preveden kor *devica* (ki bo spočela), namreč v originalu pomeni mlado žensko, *mladenko*, kot pravilno prevaja Standardni slovenski prevod Svetega pisma. Izraz "devica" namreč danes pomeni, kakor to navaja Slovar slovenskega knjižnega jezika, bodisi žensko, ki še ni imela spolnih odnosov ali žensko, ki še ni poročena, medtem ko je svetopisemski pojem veliko širši: saj je učlovečena Beseda devištvo označila kot odgovor na Božjo navzočnost na zemlji. In če je "mladenka" pri Izaiju pomenila po vsej verjetnosti Aházovo ženo, kot kažejo najnovejše raziskave, potem Cerkev z vso pravico v "mladenki" vidi Marijo in ji daje naslov "devica". Potem je jasno tudi simbolično ime deteta: *Emanuel*, sej je to priznanje Božje pomoči - v Stari zavezi pač Aházu, v Novi pa vsem nam. "Emanuel" je torej znamenje odrešenja in s tem tudi simbol dejavne vere, ki je osnovni pogoj za doseg odrešenja.